

Diplomová práce

***Projekt využití prostředků operačního
programu Podnikání a inovace pro
zintenzivnění zavádění nových technologií
v malém podniku***

Bc. Radek Ehrlich

Diplomová práce
2008

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav podnikové ekonomiky
akademický rok: 2007/2008

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Radek EHRLICH**
Studijní program: **N 6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Podniková ekonomika**

Téma práce: **Projekt využití prostředků operačního programu
Podnikání a inovace pro zintenzivnění zavádění
nových technologií v malém podniku**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Zpracujte literární rešerši z oblasti: Definice malého podniku, Definice fondů Evropské unie.
- Specifikujte operační programy pro období 2007–2013.

II. Praktická část

- Zpracujte analýzu současného stavu zavádění nových technologií v malém podniku a možnosti využití operačního programu Podnikání a inovace.
- Vypracujte projekt využití prostředků operačního programu Podnikání a inovace pro zintenzivnění zavádění nových technologií v malém podniku.
- Vypracujte doporučení malému podniku pro využití prostředků fondů Evropské unie.

Závěr

Rozsah práce: cca 70 stran
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

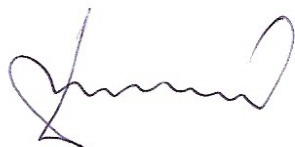
- [1] KUNDERA, J. Moderní teorie firmy. Praha: GRADA, 2000. ISBN: 80-7169-954-3
- [2] HARTMAN, L., NĚMCOVÁ, L., SRPOVÁ, J. Podnikání v malé a střední firmě. Praha: VŠE, 1999. ISBN 80-7079-707-X
- [3] ROGERS, L. Průvodce pro malé a střední podnikatele. Praha: neuvedeno, 1993. ISBN: 80-901454-0-X
- [4] <http://www.strukturalni-fondy.cz/>
- [5] <http://www.mmr.cz/>

Vedoucí diplomové práce: Ing. Michaela Podaná
Ústav managementu
Datum zadání diplomové práce: 10. března 2008
Termín odevzdání diplomové práce: 5. května 2008

Ve Zlíně dne 18. února 2008

doc. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkan

prof. Ing. Jiří Polách, CSc.
ředitel ústavu

Abstrakt

Cílem diplomové práce „Projekt využití prostředků operačního programu Podnikání a inovace pro zintenzivnění zavádění nových technologií v malém podniku“ je analýza využití prostředků fondů Evropské unie k modernizaci strojního vybavení malých českých podniků.

První kapitola je věnována definici malého a středního podniku, jeho významu a postavení těchto podniků. Dále je v teoretické části popsána regionální a strukturální politika EU se zaměřením na Operační program Podnikání a inovace.

Praktická část práce je zaměřena na analýzu konkrétního projektu fiktivní společnosti a zhodnocení a porovnání daného projektu při stavu, kdyby podnik obdržel dotaci z fondů EU a stavu, kdy bydanou dotaci neobdržel.

Klíčová slova

Malý a střední podnik, Fondy EU, Operační Program Podnikání a Inovace

Abstract

The aim of Diploma thesis “Project of utilization of resources of Operational Program Business and Innovation for intensification of installing new technologies in a small company “ is the analysis of utilization resources of European Union funds for modernization of machinery of small Czech companies.

The first chapter presents the definition of small and medium companies, its importance and situation of these companies. Then is in the theoretical part described regional and structural politics of European Union with a view to Operational Program Enterprise and Innovations.

Practical part of Thesis is focused on analysis of concrete project of imaginary company and evaluation and comparison of project in situation when the company obtained grant from EU funds and situation when company does not obtain the grant.

Keywords

Small and Medium Enterprise, European Union Funds, Operational Program Enterprise and Innovations

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci „Projekt využití prostředků operačního programu Podnikání a inovace pro zintenzivnění zavádění nových technologií v malém podniku“ vypracoval samostatně pod vedením Ing. Michaely Podané, Ph.D. a uvedl v seznamu literatury všechny použité literární a odborné zdroje.

Ve Zlíně 5.května 2008

podpis autora

Poděkování

Rád bych poděkoval Ing. Michaele Podané, Ph.D. za podporu, trpělivost, odborné rady a připomínky, kterými přispěla k vypracování této diplomové práce.

OBSAH

OBSAH.....	8
1 ÚVOD.....	10
2 TEORETICKÁ ČÁST.....	11
2.1 Malé a střední podniky.....	11
2.1.1 Definice.....	11
2.1.1.1 Drobný, malý a střední podnikatel.....	11
2.1.1.2 Druhy podnikatelů zohledňované při stanovování počtu zaměstnanců a finančních částek.....	12
2.1.1.3 Údaje používané pro stanovení počtu zaměstnanců, finančních veličin a referenčního období.....	13
2.1.1.4 Stanovování údajů o podniku.....	14
2.1.1.5 Počet zaměstnanců.....	15
2.1.1.6 Ostatní ustanovení.....	15
2.1.2 Význam malých a středních podniků pro ekonomiku ČR.....	16
2.1.2.1 Obecná charakteristika.....	16
2.1.2.2 Schopnosti MSP.....	17
2.1.2.3 Negativní vlivy na MSP.....	18
2.2 Fondy Evropské unie.....	19
2.2.1 Definice fondů.....	19
2.2.1.1 Druhy fondů.....	19
2.2.1.2 Cíle fondů.....	20
2.2.2 Fondy Evropské unie.....	20
2.2.2.1 Strukturální fondy.....	20
2.2.2.2 Kohezní fond (CF).....	22
2.2.2.3 Evropský fond solidarity (EUSF).....	22
2.2.2.4 Fondy předvstupní pomoci.....	23
2.3 Operační programy na období 2007 - 2013.....	24
2.3.1 Operační programy pro cíl Konvergence.....	24
2.3.2 Operační programy pro cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost (region soudržnosti Praha).....	28
2.3.3 Operační programy pro cíl Evropská územní spolupráce.....	28
2.4 Operační program Podnikání a inovace (OPPI).....	30
2.4.1 Prioritní osy a programy OPPI.....	32
2.4.2 Institucionální zajištění OPPI.....	36
2.4.3 Očekávané dopady OPPI a jejich kvantifikace.....	40
3 PRAKTICKÁ ČÁST.....	41
3.1 Charakteristika firmy.....	41
3.1.1 Název firmy.....	41
3.1.2 Právní forma.....	41
3.1.3 Základní kapitál.....	41
3.1.4 Počet zaměstnanců.....	41
3.1.5 Hlavní předmět činnosti firmy.....	42
3.1.6 Historie firmy Pila, s.r.o.....	42
3.1.7 Základní poslání, filosofie firmy, hlavní cíle firmy.....	43
3.1.8 Základní ekonomické ukazatele podniku.....	43
3.1.9 Charakteristika odvětví.....	43

3.2	Možnosti využití podpor OPPI v podniku Pila, s.r.o.....	44
3.2.1	Analýza možných podpor pro podnik Pila, s.r.o.....	44
3.2.2	Důvody podání žádosti o dotaci v podniku Pila, s.r.o.....	46
3.2.3	Podmínky programu PROGRES, které má společnost Pila, s.r.o. splňovat.....	46
3.2.4	Kde může společnost Pila, s.r.o. využít prostředky programu PROGRES.....	47
3.2.5	Kolik prostředků může společnost Pila, s.r.o. obdržet.....	48
3.3	Základní charakteristika projektu.....	48
3.3.1	Cíle projektu.....	49
3.3.2	Rozpočet projektu a jeho financování.....	49
3.3.3	Finanční analýza projektu.....	50
3.3.3.1	Výkaz zisků a ztrát projektu s přidělenou podporou.....	50
3.3.3.2	Výkaz zisků a ztrát projektu bez přidělené podpory.....	51
3.3.3.3	Výkaz cash flow projektu s přidělenou podporou.....	52
3.3.3.4	Výkaz cash flow projektu bez přidělené podpory.....	53
3.3.4	Hodnocení efektivnosti projektu.....	54
3.3.4.1	Čistá současná hodnota.....	54
3.3.4.2	Diskontovaná doba návratnosti.....	55
3.3.5	Silné a slabé stránky projektu.....	56
3.3.6	Porovnání projektu s přidělenou podporou a projektu bez podpory.....	57
3.4	Doporučení malému podniku pro využití prostředků fondů Evropské unie.....	57
4	ZÁVĚR.....	58
5	Použitá literatura.....	59
5.1	Monografie.....	59
5.2	Elektronické zdroje.....	59
5.2.1	Internetové stránky.....	60
6	Seznam tabulek.....	61
7	Seznam použitých zkratk.....	62

1 ÚVOD

Malé a střední podniky hrají nezastupitelnou úlohu ve všech národních ekonomikách. Mají významný vliv na zajištění konkurenčního prostředí, vytváření nových pracovních míst a přispívají k rozvoji a stabilitě celého ekonomického prostředí.

I když jsou malé a střední podniky oproti velkým podnikům mnohem přizpůsobivější, setkávají se častěji s potížemi při financování rozvojových projektů a to především díky horšímu přístupu ke kapitálu. Evropská unie si důležitost těchto podniků uvědomuje a proto pro ně připravila řadu podpůrných programů.

Cílem této práce je analýza možností využití podpor operačního programu Podnikání a inovace v programovém období 2007 – 2013 a navrhnutí vhodného programu pro zavádění nových technologií v malém podniku. K tomuto cíli je třeba ověřit hypotézy, že podnik vyhovuje podmínkám čerpání dotace a projekt s přidělenou dotací má vyšší efektivnost než projekt bez přidělené dotace.

Teoretická část je nejprve zaměřena na definici pojmu malý a střední podnik, a na jeho charakteristiky. Další kapitola se zabývá fondy Evropské unie. Tato kapitola je následována vymezením operačních programů na období 2007 – 2013 a podrobnějším rozбором operačního programu Podnikání a inovace.

Praktická část je zaměřena na možnosti získání podpory z operačního programu Podnikání a inovace pro fiktivní společnost. Tato společnost je stručně charakterizována a je pro ni zvolen nejvhodnější operační program. V další části je popsán zamýšlený projekt modernizace strojního zařízení a následně provedena jeho analýza a to ve dvou možných variantách, kterými jsou realizace projektu s přidělenou dotací a realizace projektu bez přidělené dotace. Závěrem projektu je porovnání obou těchto variant.

2 TEORETICKÁ ČÁST

2.1 Malé a střední podniky

2.1.1 Definice

Definice MSP (malých a středních podniků) se v různých zemích, institucích a také u jednotlivých autorů často liší. V České republice musí malé a střední podniky od 1. ledna 2005 splňovat novou definici Evropské unie pro MSP, která vstupuje v platnost pro členské země EU ke stejnému datu. Tato definice je obsažena nejen v Doporučení Evropské komise (REC 2003/361/EC), ale je i součástí Nařízení Komise (ES) č. 364/2004 o podpoře MSP, kterou se ruší dosavadní definice MSP a zavádí se přímý odkaz na novou definici MSP podle Nařízení Komise (ES) č. 70/2001. ^[4]

2.1.1.1 Drobný, malý a střední podnikatel

Za středního podnikatele se považuje podnikatel, pokud:

- a) zaměstnává méně než 250 zaměstnanců,
- b) jeho aktiva, uvedená v rozvaze, nepřesahují korunový ekvivalent částky 43 mil. EUR nebo má čistý obrat za poslední uzavřené účetní období nepřesahující korunový ekvivalent 50 mil. EUR

Za malého podnikatele se považuje podnikatel, pokud:

- a) zaměstnává méně než 50 zaměstnanců,
- b) jeho aktiva, uvedená v rozvaze, nebo čistý obrat za poslední uzavřené účetní období nepřesahují korunový ekvivalent 10 mil. EUR.

Za drobného podnikatele se považuje podnikatel, pokud:

- a) zaměstnává méně než 10 zaměstnanců,
- b) jeho aktiva, uvedená v rozvaze, nebo čistý obrat za poslední uzavřené účetní období nepřesahují korunový ekvivalent 2 mil. EUR.

2.1.1.2 Druhy podnikatelů zohledňované při stanovování počtu zaměstnanců a finančních částek

„Samostatným“ je každý podnikatel, který není klasifikován jako partnerský nebo jako spojený.

„Partnerskými“ jsou všichni podnikatelé, kteří nejsou klasifikováni jako spojení a mezi kterými je tento vztah: podnikatel vlastní buď výlučně nebo společně s jedním nebo více spojenými podnikateli 25 nebo více % kapitálu nebo hlasovacích práv jiného podnikatele.

Podnikatel se však může považovat za „samostatného“, a tudíž za nemajícího žádné partnery, i když tento 25 % práh dosáhnou nebo přesáhnou následující investoři za předpokladu, že tito investoři nejsou spojeni, a to buď jednotlivě nebo společně u dotčeného podnikatele:

- a) veřejné investiční společnosti, společnosti rizikového kapitálu, jednotlivci nebo skupiny jednotlivců provozující běžně činnost v oblasti investic rizikového kapitálu, které investují do vlastního kapitálu nekótovaných podniků („obchodní anděle“) za předpokladu, že celková investice těchto obchodních andělů v tomtéž podniku je menší než 1 250 000 EUR,
- b) vysoké školy nebo nezisková výzkumná centra (subjekty, jejichž předmětem činnosti je výzkum a jsou neziskové),
- c) institucionální investoři včetně fondů regionálního rozvoje,
- d) samostatné orgány místní samosprávy s ročním rozpočtem menším než 10 milionů EUR a s méně než 5 000 obyvateli.

„Spojení“ jsou podnikatelé, kteří mají mezi sebou některý z těchto vztahů:

- a) podnikatel má většinu hlasovacích práv akcionářů, společníků nebo členů v jiném podniku,
- b) podnikatel má právo jmenovat nebo odvolávat většinu členů správního, řídicího nebo dozorčího orgánu jiného podnikatele,

- c) podnikatel má právo uplatňovat dominantní vliv nad jiným podnikatelem podle smlouvy uzavřené s tímto podnikatelem nebo podle ustanovení v jeho zakladatelské listině nebo zakladatelské smlouvě,
- d) podnikatel, který je majitelem akcií, nebo členem jiného podnikatele, sám kontroluje podle dohody s ostatními akcionáři, společníky nebo členy uvedeného podnikatele většinu hlasovacích práv akcionářů, společníků nebo členů v uvedeném podnikateli.

Podnikatelé mohou učinit prohlášení o statusu samostatného podnikatele, partnera nebo spojeného podnikatele. Prohlášení lze učinit, i když je kapitál rozložen takovým způsobem, že není možné přesně určit, kdo jej vlastní, v kterémžto případě podnikatel může v dobré víře prohlásit, že může předpokládat, že není vlastněn z 25 nebo více % jedním podnikatelem nebo společně podnikateli spojenými mezi sebou.

Podnikatele nelze považovat za malého a středního, jestliže 25 nebo více % kapitálu nebo hlasovacích práv přímo nebo nepřímo kontroluje, společně nebo individuálně, jeden nebo více orgánů státní správy nebo kraj.

2.1.1.3 Údaje používané pro stanovení počtu zaměstnanců, finančních veličin a referenčního období

Údaje, které mají být použity pro stanovení počtu zaměstnanců a finančních veličin, jsou údaje vztahující se k poslednímu uzavřenému účetnímu období a vypočítané ročně. Berou se v úvahu ode dne schválení účetní uzávěrky nebo podání daňového přiznání. Výše obrátu se stanoví bez daně z přidané hodnoty (DPH) a dalších nepřímých daní.

Pokud v den schválení účetní uzávěrky nebo podání daňového přiznání podnikatel zjistí, že za daný rok přesáhl nebo klesl pod stanovené počty zaměstnanců nebo finanční omezení, nevyplyvá z toho ztráta nebo nabytí statusu středního, malého nebo drobného podnikatele, nejsou-li tato omezení překročena nebo naplněna ve dvou po sobě jdoucích účetních nebo zdaňovacích obdobích.

Pokud ve dvou po sobě jdoucích uzavřených účetních/ zdaňovacích obdobích jsou stanovené limity v jednom období splněny a v jednom překročeny, jsou rozhodující pro určení toho, zda podnikatel je nebo není malým a středním podnikatelem, údaje za třetí uzavřené účetní/zdaňovací období předcházející roku podání žádosti o podporu.

V případě podnikatele se dvěma a méně uzavřenými účetními/zdaňovacími obdobími jsou rozhodující pro stanovení toho, zda podnikatel splňuje podmínky definice malého středního podnikatele, údaje za poslední uzavřené účetní/zdaňovací období.

2.1.1.4 Stanovování údajů o podniku

V případě samostatného podnikatele se údaje, včetně počtu zaměstnanců, stanovují výhradně na základě údajů týkajících se tohoto podnikatele.

V případě podnikatelů, které nelze považovat za samostatné, se k údajům za dotyčný podnik přičtou:

- a) údaje o každém partnerovi dotyčného podnikatele vlastním dotyčného podnikatele nebo vlastněném dotyčným podnikatelem. Přičítaná veličina je úměrná procentuálnímu podílu na kapitálu nebo hlasovacích právech. K údajům o partnerovi podniku se před provedením poměrného přepočtu v plné výši přičtou údaje o všech podnikatelích, s nimiž je spojen,
- b) údaje o každém podnikateli, který je přímo nebo nepřímo spojen s dotyčným podnikatelem, a to v plné výši. K údajům za spojeného podnikatele se poměrně přičítají údaje o každém jeho partnerovi.

Pokud podnikatel sestavuje konsolidovanou účetní závěrku, údaje zahrnuté do konsolidace se plně či poměrně vylučují v závislosti na postavení podnikatele, kterého se konsolidace týká.

2.1.1.5 Počet zaměstnanců

Počet zaměstnanců odpovídá počtu osob, které byly zaměstnávány na plný úvazek dotyčným podnikatelem během celého posuzovaného referenčního roku. Práce osob, které nepracovaly po celý rok, práce těch, kteří pracovali na částečný úvazek bez ohledu na dobu trvání a práce sezónních pracovníků se počítají jako zlomkové hodnoty ročních pracovních jednotek.

Zaměstnanci se skládají z:

- a) zaměstnanců,
- b) osob, které pracují pro podnikatele, jsou mu podřízeny a které jsou považovány za zaměstnance,
- c) vlastníků - vedoucích zaměstnanců,
- d) partnerů zapojených do běžných činností v podniku, kteří těží z finančních výhod z podniku.

Uční nebo studenti pracující v odborném výcviku se smlouvou o učebním poměru nebo o odborném výcviku se nepovažují za zaměstnance.

Doba trvání mateřských nebo rodičovských dovolených se nepočítá.

2.1.1.6 Ostatní ustanovení

Zdrojem informací o počtu zaměstnanců jsou údaje o počtu zaměstnanců předávané České správě sociálního zabezpečení.

Čistým obratem/příjmem se rozumí částka získaná z prodeje výrobků a poskytování služeb po odečtení prodejních slev a daně z přidané hodnoty a dalších daní, které se přímo váží k obratu.

Zdrojem informací k ověření údajů o výši čistého obratu je pro subjekty vedoucí účetnictví výkaz zisku a ztráty podnikatelského subjektu.

Zdrojem informací k ověření údajů o výši aktiv je pro subjekty vedoucí účetnictví Rozvaha podnikatelského subjektu.

Zdrojem informací o vztazích mezi partnerskými a spojenými podniky jsou např. smlouvy uzavřené s daným podnikem, ustanovení v memorandech nebo stanovách.

Zaokrouhlení se provádí podle matematických pravidel. ^[7]

2.1.2 Význam malých a středních podniků pro ekonomiku ČR

Malé a střední podniky (MSP) vytvářejí zdravé podnikatelské prostředí, zvyšují dynamiku trhu, mají schopnost absorbovat podstatnou část pracovních sil uvolňovaných z velkých podniků a jsou stabilizujícím prvkem ekonomického systému.

Pro jejich rozvoj jsou rozhodující podmínky, za kterých mohou rozvíjet hospodářskou činnost.

Ekonomické prostředí do značné míry určuje a ovlivňuje poptávku po jejich produktech a službách a může tak usnadňovat nebo naopak omezovat jejich přístup na trhy, které jsou důležité pro jejich vznik a další růst.

2.1.2.1 Obecná charakteristika

- Malé podniky zpravidla slouží jen lokálním zákazníkům a mají jen omezený podíl na trhu,
- jsou vlastněny jen jednou osobou nebo malou skupinkou spolumajitelů,
- jejich majitelé zpravidla zastávají všechny řídicí funkce, byť často s malou pomocí ostatních,
- jsou to většinou nezávislé podniky, tzn. nejsou součástí jiných podniků, ani nejsou vlastněny většími podniky,
- vlastnictví podniku výrazněji ovlivňuje podnikatelské chování majitelů,
- podnikatelé (tj. majitelé) mají vyšší osobní autoritu,

- majitelé řídí všechny aktivity podniku a nesou veškerou odpovědnost,
- malé podniky poměrně snadno a rychle zaujmají strategické přístupy a změny v práci. Čím méně lidí se podílí na rozhodovacích procesech, tím snadněji a rychleji mohou strategická i operativní rozhodnutí přijímat,
- malá velikost podniku a rozhodovací pravomoci v jedněch či několika málo rukou poskytuje podniku vysokou pružnost, tedy schopnost rychle reagovat na změny požadavků trhu a zákazníků,
- mají bližší a těsnější vztahy se zákazníky, což malému podniku rovněž poskytuje vyšší pružnost a adaptabilitu.

Malost sice podniku poskytuje autonomii, ale snižuje efektivnost využití všech jeho zdrojů – tedy především zaměstnanců, pracovního času, dovedností, kvalifikace i financí. Ve středních a velkých podnicích lze dosáhnout lepší organizace a dělby práce díky užší specializaci jejich zaměstnanců, což přináší vyšší produktivitu práce a výkonnost, tudíž i vyšší efektivnost využití všech zdrojů.

2.1.2.2 Schopnosti MSP

Ekonomický a sociální přínos malých a středních podniků je charakterizován schopnostmi:

- zmírňovat negativní důsledky strukturálních změn,
- působit jako subdodavatelé velkých podniků,
- vytvářet podmínky pro vývoj a zavádění nových technologií,
- vytvářet pracovní příležitosti za nízkých kapitálových nákladů,
- rychleji se adaptovat na požadavky a výkyvy trhu,
- vyplňovat okrajové oblasti trhu, které nejsou pro větší podniky zajímavé,
- decentralizovat podnikatelské aktivity a napomáhat rychlejšímu rozvoji regionů, menších měst a obcí.

2.1.2.3 Negativní vlivy na MSP

Možnost využití potenciálu malých a středních podniků v ekonomice je do značné míry závislá na prostředí, kterým jsou obklopeny.

Na malé a střední podniky negativně působí především:

- malá ekonomická síla v porovnání s velkými podniky,
- obtížný přístup ke kapitálu omezující možnost financování rozvojových aktivit,
- horší přístup k odbornému vzdělávání, nižší dostupnost potřebných informací a poradenských služeb,
- nekalá konkurence ze strany velkých podniků a dumpingové ceny dovážených produktů,
- omezení v odbytu hotových výrobků na domácím trhu a zvýšené náklady při jeho vývozu,
- konkurence obchodních řetězců vytvářených kapitálově silnými firmami,
- slabá pozice v soutěži o veřejné zakázky,
- platební nekážeň způsobující druhotnou platební neschopnost,
- vysoké administrativní zatížení.

Opatření zemí s tržní ekonomikou se proto zaměřují na snižování těchto nevýhod, na vytváření vhodných legislativních a ekonomických podmínek vedoucích k podpoře vznikajících a rozvoji již existujících malých a středních podniků. ^[5]

2.2 Fondy Evropské unie

2.2.1 Definice fondů

Fondy jsou organizace, do nichž lidé nebo různé instituce vkládají peníze za účelem jejich zhodnocení.

2.2.1.1 Druhy fondů

Rozlišujeme několik druhů fondů podle následujících kritérií:

- Dle typu fondu:

- zajištěné - fond se zavazuje, že bude vyplácet určité procento z částky za předem určené období
- nezajištěné - zhodnocení závisí na úspěších fondu

- Dle investic:

- peněžního trhu - investice do měn, např. CZK versus USD
- dluhopisné - peníze se půjčují, např. státu
- akciové - různé společnosti
- balancované- investuje do několika instrumentů současně
- fondy fondů - fondy, které peníze investují do několika dalších fondů
- nadační - příspěvky slouží k pomoci určité skupině obyvatel
- fondy Evropské unie - dotují projekty navržené v členských státech EU (nelze do nich investovat ani přispívat)

2.2.1.2 Cíle fondů

O fondy dbají správci a jejich cíle jsou nejčastěji:

- zisk
- snížení rizika
- vhodná diverzifikace portfolia

2.2.2 Fondy Evropské unie

Fondy Evropské unie slouží k financování politik EU, podpoře hospodářského růstu členských států, podpoře vzdělanosti apod. Mimo to také existují fondy na pomoc zemím, které kandidují na vstup do EU a nejsou tedy ještě jejími členy.

2.2.2.1 Strukturální fondy

Strukturální fondy slouží k financování cílů regionální a strukturální politiky EU, čili hlavně ke zvyšování hospodářské vyspělosti evropských regionů.

- **Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF)**

ERDF (European Regional Development Fund) je nejdůležitější ze strukturálních fondů.

Jeho cíle jsou:

- zlepšování infrastruktury,
- podpora nových pracovních míst,
- podpora malých a středních podniků,
- rozvoj technologií,
- ochrana a zlepšování životního prostředí,
- rozvoj turistiky.

- **Evropský sociální fond (ESF)**

ESF (European Social Fund) pomáhá lidem efektivněji se zapojit do trhu práce - financuje opatření v oblasti profesní přípravy a systému získávání nových pracovníků.

Jeho konkrétní činnost se týká těchto oblastí:

- doplňování sociálních programů členských států EU (zvláště pokud jde o dlouhodobé programy jako aktivní politika zaměstnanosti nebo reintegrace dlouhodobě nezaměstnaných),
- pomoc mladým nezaměstnaným a lidem s handicapem,
- podpora rovných příležitostí na trhu práce pro ženy a muže,
- podpora vzdělávacích a rekvalifikačních kurzů,
- zlepšování mobility pracovních sil.

- **Evropský zemědělský podpůrný a záruční fond (EAGGF)**

EAGGF (European Agricultural Guidance and Guarantee fund) je složen ze dvou částí – podpůrné (guidance) a záruční (guarantee).

Záruční část tvoří 95 % všech výdajů a slouží k financování společné zemědělské politiky. Za pomoci této části EAGGF se např. podporuje vývoz zemědělských přebytků EU do zahraničí nebo cenová a stabilizační opatření na trhu se zemědělskými výrobky.

Podpůrná část je jedním z prostředků pro financování regionální a strukturální politiky a má za úkol:

- podporovat investice a konkurenceschopnost zemědělských závodů,
- pomáhat začínajícím farmářům a farmářům v předdůchodovém věku,
- kompenzace zemědělcům v okrajových a jinak znevýhodněných oblastech,
- optimální využití lesů a jejich ochranu,
- aktivity na udržení přirozeného rázu krajiny,
- podporu ekonomik v zemědělských oblastech, jejich řemeslné výroby a turistického ruchu,
- marketingové a poradenské služby pro zemědělské produkty.

- **Finanční nástroj pro podporu rybolovu (FIFG)**

FIFG (Financial Instrument for Fisheries Guidance) se podílí na modernizaci rybářského průmyslu. Jeho smyslem je nastolení rovnováhy mezi zdroji ryb a jejich čerpáním.

Dalšími aktivitami jsou:

- posilování konkurenceschopnosti a modernizace,
- podpora uplatnění rybářských výrobků na trhu,
- pomoc oblastem závislých na rybolovu.

2.2.2.2 Kohezní fond (CF)

Kohezní fond (Cohesion Fund), jinak také Fond soudržnosti, nepatří mezi strukturální fondy a jako zvláštní fond solidarity byl ustanoven v roce 1993 na pomoc čtyřem nejméně rozvinutým státům: Řecku, Portugalsku, Irsku a Španělsku. Na rozdíl od strukturálních fondů je tato pomoc určena na přímé financování velkých projektů v oblasti životního prostředí a rozvoje dopravy (tzn. ne programů). Dále spolufinancuje propagační a informační kampaně.

2.2.2.3 Evropský fond solidarity (EUSF)

Po ničivých záplavách, které v srpnu 2002 zasáhly střední Evropu, se Evropská komise rozhodla založit Evropský fond solidarity, který funguje nezávisle na ostatních fondech.

Členské a přistupující státy mohou žádat o pomoc při velké přírodní katastrofě (tj. při které jsou odhadované škody vyšší než 0,6 % HDP postiženého státu). Důležité je, že úkolem EUSF není plná kompenzace ztrát ani úhrada škod soukromým osobám. V jeho kompetenci nejsou ani dlouhodobé rekonstrukce a ekonomická obnova, tyto aspekty mohou pokrýt strukturální fondy. Byl navržen za účelem poskytování rychlé a flexibilní finanční pomoci- mohou se z něj hradit náklady na dočasné ubytování nebo provizorní opravy důležitých dopravních tepen. Tyto úkoly předtím zastávaly jednotlivé

státy. Další důležitou funkcí je prevence proti těmto přírodním katastrofám. Jeho roční rozpočet činí 1 miliardu EUR.

Jeho prvním úkolem byla pomoc při odstraňování škod po záplavách v Německu, České republice, Rakousku a Francii v roce 2002. O rok později se podílel na likvidaci následků ztroskotání ropného tankeru Prestige ve Španělsku, vulkanické činnosti ve střední Itálii a lesních požárů v Portugalsku.

2.2.2.4 Fondy předvstupní pomoci

- **PHARE**

Fond PHARE (Poland and Hungary Aid for Reconstruction of the Economy) byl vytvořen v roce 1989 původně pro pomoc Polsku a Maďarsku transformovat jejich ekonomiky z centrálně plánovaných na tržní. Krátce po svém vzniku byla jeho působnost rozšířena na dalších 11 zemí. Zahrnuje celkem 17 aktivit s desítkami projektů, patří mezi ně např. podpora vzdělávání, dopravy, veřejných institucí, energetiky, zemědělství, sociální a hospodářské soudržnosti, harmonizace s evropským právem....

- **SAPARD**

Fond SAPARD (Special Accession Programme for Agriculture and Rural Development) mohou využívat kandidátské země do data vstupu do Evropské unie (na rozdíl od fondu PHARE).

Má za úkol:

- přispět k zavádění práva Evropského společenství v oblasti společné zemědělské politiky,
- řešit problémy v sektoru zemědělství a ve venkovských oblastech kandidátských zemí.

- **ISPA**

Fond ISPA (Instrument for Structural Policies for Pre-Accession) má podobné priority jako Kohezní fond, mohou z něj ale čerpat pouze kandidátské země. Specializuje se na oblasti životního prostředí a dopravy. ^[17]

2.3 Operační programy na období 2007 - 2013

Zaměření operačních programů vychází a navazuje na globální cíl, strategické cíle a priority Národního rozvojového plánu ČR na období 2007 – 2013 a je v souladu se Strategickými obecnými zásadami Společenství a s návrhem nařízení rady a všeobecných ustanovení pro Evropský fond regionálního rozvoje, Evropský sociální fond a Kohezní fond a s návrhem nařízení rady o Evropském fondu regionálního rozvoje, o Evropském sociálním fondu a o Fondu soudržnosti.

Na základě definovaných cílů a priorit byly v ČR pro programovací období 2007 – 2013 vymezeny následující operační programy:

2.3.1 Operační programy pro cíl Konvergence

Cíl „Konvergence“ zahrnuje méně rozvinuté členské státy a regiony, jež jsou hlavní prioritou politiky soudržnosti. To znamená, že je určen na podporu udržitelného integrovaného regionálního a místního hospodářského rozvoje a zaměstnanosti v regionech, kde HDP na obyvatele měřený paritou kupní síly je nižší než 75 % průměru EU. Regiony postižené tzv. „statistickým efektem“, které hodnotu 75 % překročily pouze díky rozšíření EU o chudší země, budou dostávat přechodnou podporu, aby mohly dokončit konvergenční proces.

- **OP Podnikání a inovace (OPPI)**

Podpora začínajících podnikatelů, inovací v podnikání a nových technologií, využití nových finančních nástrojů, úspory energie a podpora obnovitelných zdrojů energie, rozvoj poradenských a marketingových služeb pro podnikání.

Program řídí Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR.

- **OP Výzkum a vývoj pro inovace (OP VaVpI)**

Operační program Výzkum a vývoj pro inovace je zaměřený na posilování výzkumného, vývojového a proinovačního potenciálu ČR, a to především prostřednictvím vysokých škol, výzkumných institucí a jejich spolupráce se soukromým sektorem. Podporuje vybavení výzkumných pracovišť moderní technikou, budování nových výzkumných pracovišť a zvyšování kapacity terciárního vzdělávání.

Řídícím orgánem OP VaVpI je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR -Odbor programu Evropského fondu pro regionální rozvoj.

- **OP Lidské zdroje a zaměstnanost (OP LZZ)**

Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost je zaměřený na snižování nezaměstnanosti prostřednictvím aktivní politiky na trhu práce, profesního vzdělávání, dále na začleňování sociálně vyloučených obyvatel zpět do společnosti, zvyšování kvality veřejné správy a mezinárodní spolupráci v uvedených oblastech.

Řídícím orgánem OP LZZ je Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR - odbor 72.

- **OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost (OP VpK)**

Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost je zaměřený na zkvalitnění a modernizaci systémů počátečního, terciárního a dalšího vzdělávání, jejich propojení

do komplexního systému celoživotního učení a ke zlepšení podmínek ve výzkumu a vývoji.

Řídícím orgánem OP VK je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR - sekce řízení operačních programů.

- **OP Životní prostředí (OP ŽP)**

Operační program Životní prostředí je zaměřený na zlepšování kvality životního prostředí a tím i zdraví obyvatelstva. Přispívá ke zlepšování stavu ovzduší, vody i půdy, řeší problematiku odpadů a průmyslového znečištění, podporuje péči o krajinu a využívání obnovitelných zdrojů energie a budování infrastruktury pro environmentální osvětu.

Řídícím orgánem OPŽP je Ministerstvo životního prostředí ČR.

- **OP Doprava**

Operačním programem Doprava jsou realizovány zejména dopravní aspekty hlavních strategických cílů Národního rozvojového plánu. OP Doprava je zaměřen na sledování priorit evropského a nadregionálního významu, přičemž je v jejich plnění komplementární s dopravními intervencemi v rámci Regionálních operačních programů. OP Doprava je zároveň zaměřen na realizaci priorit a cílů daných Dopravní politikou České republiky na léta 2005-2013 a dalšími strategickými dokumenty. Naplňování všech zmíněných priorit a cílů bude samozřejmě provázeno i respektováním cílů udržitelného rozvoje.

Roli řídicího orgánu pro tento operační program vykonává prostřednictvím Odboru fondů EU Ministerstvo dopravy.

- **Integrovaný operační program (IOP)**

Integrovaný operační program je zaměřený na řešení společných regionálních problémů v oblastech infrastruktury pro veřejnou správu, veřejné služby a územní rozvoj: rozvoj informačních technologií ve veřejné správě, zlepšování infrastruktury pro oblast sociálních služeb, veřejného zdraví, služeb zaměstnanosti a služeb v oblasti bezpečnosti, prevence a řešení rizik, podporu cestovního ruchu, kulturního dědictví, zlepšování prostředí na sídlištích a rozvoj systémů tvorby územních politik.

Řídícím orgánem OPTP je Ministerstvo pro místní rozvoj ČR - odbor Řídící orgán IOP a OP TP.

- **Regionální operační programy regionů soudržnosti (ROP) – celkem 7 operačních programů (ROP NUTS II Jihovýchod, ROP NUTS II Jihozápad, ROP NUTS II Moravskoslezsko, ROP NUTS II Severovýchod, ROP NUTS II Severozápad, ROP NUTS II Střední Čechy, ROP NUTS II Střední Morava)**

V rámci cíle Konvergence je pro období 2007-2013 je připraveno celkem 7 regionálních operačních programů (ROP) určených pro celé území České republiky s výjimkou Hlavního města Prahy.

Regionální operační programy pokrývají několik tématických oblastí s cílem zvýšení konkurenceschopnosti regionů, urychlení jejich rozvoje a zvýšení atraktivity regionů pro investory. Každý ROP je řízen samostatně Regionální radou (RR) příslušného regionu soudržnosti.

Všechny podporované aktivity jsou spolufinancovány z Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF).

- **OP Technická pomoc**

Operační program Technická pomoc je určen k podpoře jednotného přístupu na národní úrovni pro zajištění aktivit efektivního řízení, kontroly, sledování a

vyhodnocování realizace Národního strategického referenčního rámce (NSRR), který zastřešuje aktivity politiky hospodářské a sociální soudržnosti v ČR v letech 2007-2013.

Řídicím orgánem OPTP je Ministerstvo pro místní rozvoj ČR - odbor Řídicí orgán IOP a OP TP.

2.3.2 Operační programy pro cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost (region soudržnosti Praha)

Cíl „Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost“ zahrnuje regiony, jež jednak byly způsobilé pro čerpání podpory podle cíle 1 v předcházejícím programovém období (2000 – 2006), které ale již nadále nesplňují kritéria regionální způsobilosti cíle „Konvergence“ a které tudíž čerpají přechodnou podporu, a jednak všechny ostatní regiony EU s HDP nad 75 % průměru. Tento cíl sleduje naplnění Lisabonské strategie na regionální úrovni a dále se zaměřuje na zvyšování zaměstnanosti.

- **OP Praha Konkurenceschopnost a OP Praha Adaptabilita**

Dva OP určené výhradně pro Prahu mají kombinovaný charakter regionálních i tematických programů: jsou určeny jen pro jeden region a týkají se širší škály problémových oblastí než poměrně úzce zaměřené tematické programy cíle konvergence, ale stále rozlišují mezi investičními a neinvestičními typy projektů.

Řídicím orgánem pro oba pražské operační programy cíle Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost je Hlavní město Praha.

2.3.3 Operační programy pro cíl Evropská územní spolupráce

Cíl „Evropská územní spolupráce“ je zaměřen na podporu společných programů na přeshraniční, mezinárodní a meziregionální úrovni a v souladu s tím zahrnuje regiony v blízkosti pozemních nebo mořských hranic.

INTERACT II

Program INTERACT II je pokračováním programu INTERACT a je zaměřen zejména na přeshraniční spolupráci.

Jeho cíle jsou zlepšení efektivnosti územní spolupráce, přispění ke kvalitě územní spolupráce a podpora implementace programů přeshraniční, nadnárodní a meziregionální spolupráce a poskytnutí prostoru regionům k diskuzi o strategiích pro přeshraniční a nadnárodní regionální rozvoj a zajištění přenosu inovací.

- **ESPON 2013**

Výzkum v oblasti územního plánování a regionálního rozvoje bude nadále podporován v rámci nadnárodního programu ESPON 2013 (Evropská monitorovací síť pro územní rozvoj a soudržnost).

Řídícím a Certifikačním orgánem bude i v programovém období 2007-2013 Ministerstvo vnitra a územního rozvoje v Lucembursku.

- **OP Přeshraniční spolupráce** (celkem 5 operačních programů zaměřených na oblasti ČR – Bavorsko, ČR – Polsko, ČR – Rakousko, ČR – Sasko a ČR – Slovensko)

Zaměřuje se na podporu přeshraniční hospodářské, kulturní a komunální spolupráce, rozvoj cestovního ruchu, podporu vzdělání a sociální integrace, zlepšení dopravní dostupnosti přeshraničního regionu a ochranu životního prostředí.

V případě operačních programů přeshraniční spolupráce je důležitý přeshraniční dopad projektu, kdy přínos z realizace projektu musí mít prokazatelně obě strany hranice. Projekty musí dále zahrnovat příjemce z obou zemí, kteří spolupracují nejméně dvěma z těchto způsobů: společná příprava, společné provádění, společné využívání pracovníků a společné financování.

- **OP Nadnárodní spolupráce**

Operační program Nadnárodní spolupráce je rozdělen do několika zón. Česká republika patří do zóny Střední Evropa a OP Nadnárodní spolupráce sdílíme s Rakouskem, Polskem, částí Německa, Maďarskem, Slovinskem, Slovenskem, částí Itálie a z nečlenských zemí s částí Ukrajiny.

Řídícím orgánem OPNS je Amt der Wiener Landesregierung v Rakousku, v České republice je Národním koordinátorem Ministerstvo pro místní rozvoj ČR.

- **OP Mezuregionální spolupráce.**

Operační program Mezuregionální spolupráce je společný pro všechny členské státy EU, Norsko a Švýcarsko.

Řídícím orgánem OP MS je Conseil Régional Nord - Pas de Calais ve Francii, v České republice je Národním kontaktním místem Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. ^[18]

2.4 Operační program Podnikání a inovace (OPPI)

Operační program Podnikání a inovace (OPPI) vypracovaný Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR je hlavním programovým dokumentem realizace politiky hospodářské a sociální soudržnosti v sektoru průmyslu a významným nástrojem realizace Koncepce rozvoje malého a středního podnikání na období 2007-2013 schválené usnesením vlády České republiky č. 392/2006. Navazuje na Operační program Průmysl a podnikání (OPPP) z let 2004-2006.

OPPI byl vytvořen v návaznosti na hlavní strategické dokumenty ČR a rozpracovává významnou část strategického cíle Národního rozvojového plánu ČR 2007–2013 „Konkurenceschopná česká ekonomika“.

Jeho globálním cílem je zvýšení konkurenceschopnosti sektoru průmyslu a služeb a rozvoj podnikání, udržení přitažlivosti České republiky, regionů a měst pro investory,

podpora inovací, stimulace poptávky po výsledcích VaV, komercializace výsledků VaV, podpora podnikatelského ducha a růstu hospodářství založeného na znalostech pomocí kapacit pro zavádění nových technologií a inovovaných výrobků, včetně nových informačních a komunikačních technologií.

Aktuální strategické dokumenty České republiky usilují o přiblížení ČR ekonomické úrovni hospodářsky rozvinutějším zemím Evropské unie. Strategické rozvojové dokumenty ČR vztahující se k podpoře podnikání, inovací a znalostní ekonomiky podporují zvýšení prosperity, konkurenceschopnosti českého hospodářství a produktivity práce.

Navrhovanou podporu obsaženou v národních strategických dokumentech České republiky je možné shrnout do následujících bodů:

- **Financování** – zvýšit výdaje na výzkum, vývoj a inovace, koncentrovat prostředky na výzkum a vývoj, využít soukromé zdroje na financování výzkumu a vývoje, vytvořit programy podporující vznik a rozvoj nových firem (fondy rizikového kapitálu), snížit náklady spojené s patentováním.
- **Legislativa a institucionální prostředí** – umožnění vzniku spin-off firem zejména z výzkumných pracovišť, lepší podpora v oblasti duševního vlastnictví, zjednodušení zakládání podniků, zvýšení informovanosti o inovacích, podnikání, regionalizace výzkumu, vývoje a inovací – rozvíjení spolupráce veřejné správy a regionálních výzkumných pracovišť a vysokých škol.
- **Infrastruktura/spolupráce** – podporovat spolupráci podnikatelské sféry s výzkumnými institucemi, vytvářet infrastrukturu pro podnikání a rozvoj firem, podpůrné programy pro spin-off firmy, rozvíjet mezinárodní spolupráci.
- **Rozvoj lidských zdrojů** – rozšířit další vzdělávání pracovníků malých a středních podniků, výzkumu a vývoje a v high-tech oborech, podporovat další profesní vzdělávání, podporovat mobilitu pracovní síly a pracovníků výzkumu a vývoje, podporovat využívání odborných praxí.

2.4.1 Prioritní osy a programy OPPI

Ve shodě s prioritními rozvojovými cíli Národního strategického referenčního rámce ČR na období 2007–2013, na základě důkladné analýzy stavu podnikatelského prostředí a se zvláštním zřetelem k problematice podpory inovací bylo v Operačním programu Podnikání a inovace (OPPI) stanoveno sedm prioritních os, z nichž šest je věcně zaměřených a jedna prioritní osa je zaměřená na technickou pomoc (viz **tabulka I**).

Tabulka I: Prioritní osy OPPI ^[11]

Prioritní osa	Specifický cíl, prioritní osy	Oblast podpory	Program podpory
1. Vznik firem	Zvyšovat motivaci k zahájení podnikání, zintenzívnit aktivitu malých a středních podniků a vytvářet podmínky pro využití nových finančních nástrojů pro zahájení podnikání	1.1 Podpora začínajícím podnikatelům	START
		1.2 Využití nových finančních nástrojů	JEREMIE
2. Rozvoj firem	Zvýšit konkurenceschopnost podniků zaváděním nových výrobních technologií, zintenzívnit rozvoj informačních a komunikačních technologií a služeb pro podnikání	2.1 Bankovní nástroje podpory malých a středních podniků	PROGRES ZÁRUKA
		2.2 Podpora nových výrobních technologií, ICT a vybraných strategických služeb	ROZVOJ
			ICT A STRATEGICKÉ SLUŽBY ICT V PODNICÍCH
3. Efektivní energie	Zvýšit účinnost užití energií v průmyslu a využití obnovitelných, případně i druhotných zdrojů energie (vyjma podpory spaloven)	3.1 Úspory energie a obnovitelné zdroje energie	EKO-ENERGIE
4. Inovace	Posílit inovační aktivity podniků (zavádění inovací technologií, výrobků a služeb)	4.1 Zvyšování inovační výkonnosti podniků	INOVACE
			POTENCIÁL

5. Prostředí pro podnikání a inovace	Povzbudit spolupráci sektoru průmyslu se subjekty z oblasti výzkumu a vývoje, zkvalitnit infrastrukturu pro průmyslový výzkum, technologický vývoj a inovace, zefektivnit využití lidského potenciálu v průmyslu a zkvalitnit podnikatelskou infrastrukturu	5.1 Platformy spolupráce	SPOLUPRÁCE
			PROSPERITA
		5.2 Infrastruktura pro rozvoj lidských zdrojů	ŠKOLICÍ STŘEDISKA
		5.3 Infrastruktura pro podnikání	NEMOVITOSTI
6. Služby pro rozvoj podnikání	Zintenzívnit rozvoj poradenských a informačních služeb pro podnikání	6.1 Podpora poradenských služeb	PORADENSTVÍ
		6.2 Podpora marketingových služeb	MARKETING
7. Technická pomoc	Vytvořit institucionální, technické a administrativní podmínky pro realizaci operačního programu	7.1 Technická pomoc při řízení a implementaci operačního programu	
		7.2 Ostatní technická pomoc	

- **Program START**

- umožňuje realizaci podnikatelských záměrů osob poprvé či s delším časovým odstupem vstupujících do podnikání,
- podpora ve formě bezúročného úvěru nebo zvýhodněné záruky s finančním příspěvkem k zaručovanému úvěru.

- **Program PROGRES**

- umožňuje realizaci rozvojových podnikatelských projektů malých a středních podnikatelů,
- podpora ve formě podřízených úvěrů posilujících po dobu až 6 let kapitálové vybavení podnikatele,
- pomocí podpory ve formě finančního příspěvku k podřízenému úvěru má také motivovat podnikatele ke zvyšování zaměstnanosti.

- **Program ZÁRUKA**

- usnadňuje realizaci podnikatelských projektů malých a středních podnikatelů zaměřených na investice a zvyšuje tak konkurenceschopnost těchto podnikatelů,
- důraz na podporu projektů malých podnikatelů v regionech se soustředěnou podporou státu,

- podpora ve formě zvýhodněných záruk a zvýhodněných záruk s finančním příspěvkem k zaručovanému úvěru.

• **Program ROZVOJ**

- podporuje růst výkonů a konkurenceschopnosti malých a středních podnikatelů vedoucí ke zlepšení jejich pozice na trhu a růstu zaměstnanosti,

- podpora směřována do regionů se soustředěnou podporou státu.

• **Program ICT A STRATEGICKÉ SLUŽBY**

- podpora nových informačních systémů, ICT řešení, nových softwarových produktů a služeb,

- zaměřen také na rozvoj informační a znalostní společnosti a zvyšování dostupnosti informací o produktech ICT,

- podpora vybraných strategických služeb, které by měly vést ke snižování nákladovosti procesů a zvyšování efektivity činností v podnicích,

- rozvoj lidských zdrojů (jejich mobility) a tvorba kvalifikovaných pracovních míst v sektoru služeb.

• **Program ICT V PODNICÍCH**

- podporuje konkurenceschopnost malých a středních podniků prostřednictvím vyššího využití v oblasti pořizování a rozšiřování informačních systémů (IS), resp. podporuje poptávku po informačních systémech za účelem zvýšení efektivity malých a středních podniků.

• **Program EKOENERGIE**

- stimuluje aktivitu podnikatelů v oblasti snižování energetické náročnosti výroby, spotřeby primárních energetických zdrojů a vyššího využití obnovitelných a druhotných zdrojů a jejich udržitelný růst,

- podpora ve formě dotací nebo podřízených úvěrů s finančním příspěvkem.

Program INOVACE

- zvyšuje inovační potenciál podnikatelského sektoru na realizaci inovačních projektů podniků a projektů veřejných výzkumných institucí, vysokých škol, fyzických osob a MSP směřující k ochraně práv průmyslového vlastnictví,
- program věnuje zvláštní pozornost podpoře ekologicky efektivních inovací (eko-inovací),
- podpora formou dotací.

• Program POTENCIÁL

- podporuje zavádění a zvyšování kapacit společností pro realizaci výzkumných, vývojových a inovačních aktivit a zároveň i zvyšuje počet společností, které provádějí vlastní výzkum, vývoj a inovaci,
- snaha prohloubení spolupráce společností s výzkumnými a vývojovými organizacemi, tvorba kvalifikovaných pracovních míst a rozvoj znalostní ekonomiky, snaha o zlepšení podmínek pro zapojení společností do národních i evropských programů výzkumu a vývoje, a trvalé zvyšování konkurenceschopnosti české ekonomiky.

• Program SPOLUPRÁCE

- vznik a rozvoj kooperačních odvětvových seskupení-klastrů, pólů excelence, technologických platforem a kooperačních projektů na regionální, nadregionální i mezinárodní úrovni, jako nástroje rozvoje konkurenceschopnosti ekonomiky a ekonomického růstu.

• Program PROSPERITA

- podporuje zakládání a další rozvoj subjektů infrastruktury pro průmyslový výzkum, technologický vývoj a inovace zaměřených zejména na realizaci nových technologií a konkurenceschopných výrobků a služeb,
- podpora zakládání, činnosti a dalšího rozvoje podnikatelských inkubátorů, resp. Podnikatelských inovačních center (BIC, PIC apod.).

• Program ŠKOLÍCÍ STŘEDISKA

- zajištění kvalitního zázemí pro realizaci, organizaci a řízení vzdělávání, personální činnosti a dalších aktivity souvisejících s rozvojem lidských zdrojů,
- udržování, prohlubování a zvyšování odborných znalostí zaměstnanců i zaměstnavatelů.

Program NEMOVITOSTI

- vznik a rozvoj podnikatelských nemovitostí včetně související infrastruktury,
- vznik funkčního trhu nemovitostí a zlepšení investičního a životního prostředí,
- zaměřen na podporu projektů realizovaných ve všech hlavních fázích životního cyklu nemovitosti a také na podporu znalostní a informační báze pro rozvoj regionální podnikatelské infrastruktury a na podporu podnikání v oblasti podnikatelských nemovitostí.

• Program PORADENSTVÍ

- zlepšuje kvalitu a dostupnost poradenských, informačních a vzdělávacích služeb pro malé a střední podniky,
- vytváří prostředí pro analýzy světových i českých rozvojových trendů majících vliv na inovační aktivitu ekonomiky ČR a tím i na její konkurenceschopnost.

• Program MARKETING

- podporováno získávání marketingových informací v souvislosti se vstupem na zahraniční trhy, tvorba studií vstupu na tyto trhy, prezentace podniku na veletrzích a výstavách v zahraničí a s tím související tvorba propagačních materiálů.

2.4.2 Institucionální zajištění OPPI

Vzhledem k decentralizovanému systému řízení programů fondů EU spočívá celková odpovědnost za implementaci a monitorování na členském státu. Implementační struktura, uvedená v následujícím textu, je platná pro všechny programy v ČR.

- **Řídící orgán**

Řídící orgán OPPI, kterým bylo jmenováno Ministerstvo průmyslu a obchodu, nese odpovědnost za efektivitu, správnost řízení a realizaci pomoci poskytované ze strukturálních fondů včetně zajištění informovanosti veřejnosti o pomoci EU a organizaci výběru projektů vhodných k financování.

Řídící orgán zajistí pro účely výběru projektů vypracování závazných metodických pokynů, může jmenovat hodnotitelské komise se zastoupením nezávislých expertů, kteří na základě metodických pokynů vyberou a doporučí k financování nejvhodnější projekty. Finální rozhodnutí o poskytnutí podpory přijímá orgán odpovědný za schvalování rozhodnutí o poskytnutí podpory.

Výběr projektů pro financování probíhá na základě kritérií schválených Monitorovacím výborem podle jednotlivých oblastí intervence OPPI. Schválení velkých projektů, které budou realizovány v rámci Operačního programu Podnikání a inovace je v odpovědnosti Evropské komise. Řídící orgán Operačního programu Podnikání a inovace zajišťuje, že v průběhu všech fází přípravy a realizace programu je posuzována jeho slučitelnost s politikami Společenství.

Finanční prostředky poskytované ze strukturálních fondů budou považovány za veřejné prostředky.

- **Zprostředkující subjekty**

Výkon některých funkcí může řídicí orgán delegovat na zprostředkující subjekty, což umožňuje efektivnější fungování celého systému řízení, neboť tyto subjekty lépe znají potřeby konečných příjemců podpor. Jsou pověřeny určitými částmi procesu hodnocení, výběru a monitorování projektů a poskytují informace konečným příjemcům o náležitostech projektových žádostí.

Zprostředkujícími subjekty jsou zejména:

- Agentura CzechInvest
- Česká energetická agentura
- Agentura CzechTrade

- **Úvěry, záruky a jiné finanční nástroje**

V případě záručních a úvěrových fondů budou tyto fondy vytvořeny jako oddělený systém v ČMZRB. Subjekt pro realizaci operací rizikového kapitálu bude identifikován a založen na základě výsledků probíhajících analýz.

- **Konečný příjemce**

Konečný příjemce je hospodářský subjekt, orgán nebo podnik, veřejnoprávní či soukromý, který na základě předložené projektové žádosti obdrží finanční prostředky ze strukturálních fondů. Konečný příjemce předkládá projekt, prokazuje zajištění spolufinancování na realizaci projektu, odpovídá za realizaci projektu a za nakládání s prostředky.

Příjemci budou zejména podnikatelské subjekty, vysoké školy, územně samosprávné celky, neziskové organizace, příspěvkové organizace státu a územně samosprávných celků a subjekty stanovené specificky pro jednotlivé oblasti podpory.

- **Platební a certifikační orgán**

Tento orgán odpovídá za vypracování a předkládání žádostí o platby a přijímání plateb od Evropské komise a spravuje finanční prostředky ČR z rozpočtu EU. Pro implementaci pomoci ze strukturálních fondů EU byl v ČR ustaven jediný platební orgán, kterým je Ministerstvo financí. Výkonem funkce platebního a certifikačního orgánu pro strukturální fondy a Fond soudržnosti byl pověřen odbor Národní fond Ministerstva financí.

- **Monitorovací orgány**

Mezi monitorovací orgány patří Monitorovací výbory OP a Monitorovací výbor NSRR. Monitorování je nezbytnou součástí efektivního řízení projektu a procesu vyhodnocování programu, a proto tyto orgány sledují proces realizace operačních programů, respektive celého NSRR. Pro každý OP se ustanovuje Monitorovací výbor, který se zabývá monitorováním na úrovni programu. Hlavní role monitorovacího výboru spočívá především ve schvalování programových dodatků, návrhů na změnu programu, kritériích pro výběr projektů a závěrečných zpráv o realizaci OP zpracovaných řídicím orgánem, které poté předkládají EK.

Monitorovací výbor odpovídá za vypracování vlastního jednacího řádu v souladu s národním institucionálním, legislativním a finančním rámcem. Jednací řád odsouhlasí společně s Řídicím orgánem, aby vykonával svou úlohu v souladu se současným nařízením.

- **Kontrolní orgány, Auditní orgány**

Tyto orgány provádějí průběžnou a konečnou kontrolu všech procesů souvisejících s čerpáním SF. Kontrolní systém tvoří celá struktura.

Výkonem funkce auditního orgánu je pověřeno Ministerstvo financí. Rozhodnutím ministra financí byl výkonem této funkce pověřen útvar Centrální harmonizační jednotka pro finanční kontrolu, který je funkčně nezávislý na řídicím orgánu a na platebním a certifikačním orgánu. Auditní orgán je zodpovědný za provádění auditů v rámci daného OP.

Kontrola probíhá zejména na úrovni Platebního a Řídicího orgánu. Nezávislou kontrolu provádí také NKÚ ČR a orgány EU (EK a Evropský účetní dvůr).

- **eAccount**

Internetovou aplikaci eAccount vytvořila agentura CzechInvest za účelem snížení administrativní náročnosti a zefektivnění procesu zpracování žádosti o dotace. eAccount slouží jako komunikační prostředek mezi žadatelem a implementační agenturou programu. Umožňuje žadatelům vyplňovat a předkládat projektové žádosti, sledovat proces administrace žádostí a aktuální stav hodnocení jejich projektů a informuje o následných krocích, které je potřeba v dané oblasti učinit. Tento systém přináší řadu výhod, mezi něž můžeme zařadit:

- snadná a bezpečná výměna informací,
- rychlá a nepřetržitá dostupnost,
- úspora nákladů,
 - upozornění na chyby při vyplňování formulářů (tím odpadají problémy s následným opravováním formálních nedostatků),
- zkrácení lhůt v rámci procesu administrace.

Bezpečnost je zajištěna heslem a podepisováním veškerých dokumentů podávaných elektronicky kvalifikovaným elektronickým podpisem.

2.4.3 Očekávané dopady OPPI a jejich kvantifikace

Na základě oficiálních informačních zdrojů, které poskytují Český statistický úřad, resortní statistiky a Eurostat, lze sestavit přehled předpokládaných výstupů z realizovaných aktivit v rámci jednotlivých prioritních os. Tyto předpokládané výstupy, lze použít pro monitorování průběhu plnění programu a hodnocení jeho celkové výkonnosti a úspěšnosti. Klíčovým způsobem kritického porovnávání monitorovacích informací jsou základní ukazatele – indikátory. Indikátory prioritních os kvantifikují cílové stavy, kterých má být dosaženo sledováním specifických cílů, jež jsou pro jednotlivé osy stanoveny. Typickými ukazateli mohou být například fyzické výstupy projektů, jako je hrubý počet nových pracovních míst a celkový počet firem, které dostaly pomoc. Data lze sbírat přes formuláře žádostí a nároků na grant a tvoří důležitou část informací, na nichž se staví návratnost monitorování. ^[12]

3 PRAKTICKÁ ČÁST

Pro ukázkou možností čerpání podpory z Operačního programu Podnikání a inovace byla zvolena fiktivní společnost, ve které byl dán důraz především na zvýšení její konkurenceschopnosti. Tohoto zvýšení by mělo být dosženo pomocí zavedení nových technologií, tedy především pořízením nového stroje.

3.1 Charakteristika firmy

3.1.1 Název firmy

Pila, s.r.o.

Pilov, Pilová 11, PSČ 111 11

IČO: 11111111

3.1.2 Právní forma

Společnost s ručením omezeným

3.1.3 Základní kapitál

300.000,-

zapsáno 1.ledna 1999

3.1.4 Počet zaměstnanců

5 (z toho 1 žena)

3.1.5 Hlavní předmět činnosti firmy

- Pilařská výroba, se zaměřením na produkci:
 - polotovarů pro výrobu obkladových palubek a palubkových podlah střešních konstrukcí,
 - paletových přířezů a následně i jejich zpracování na palety,
Ostatními produkty vznikajícími při zpracování kulatiny, se kterými společnost obchoduje jsou:
 - štěpka
 - dřevěná pilina
 - mulčovací kůra
- Obchodní činnost
- Autodoprava

3.1.6 Historie firmy Pila, s.r.o.

Svou činnost firma započala v roce 1999 v obci Pilov. Tehdy se majitelé firmy začali věnovat dřevozpracující výrobě. Pronajali si část stodoly, kde zahájili výrobu na jednoduché kotoučové pile.

V roce 2001 byly započaty práce na současném areálu a přípravě pro instalaci vojenské mobilní rámové pily (tzv. katru).

V letech 2005 – 2006 probíhala v areálu Pily, s.r.o. další investiční výstavba a úpravy. Byla postavena administrativní budova a sociální zázemí pro zaměstnance.

V současné době se Pila, s.r.o. svou produkcí řadí mezi pilařské provozy regionálního významu, které svým individuálním a profesionálním přístupem ke každému zákazníkovi a kvalitou zpracování řeziva dokáží vyhovět v celé šíři sortimentu jak privátním zákazníkům, tak stavebním a truhlářským firmám.

3.1.7 Základní poslání, filosofie firmy, hlavní cíle firmy

- zvyšovat technologickou úroveň výroby, modernizovat technologické vybavení,
- neustále zlepšovat nabízené výrobky a služby,
- usilovat o vysokou produktivitu práce,
- odstraňovat všechny formy plýtvání,
- uspokojovat potřeby zákazníka, při důrazu na plnění všech legislativních požadavků, bezpečnost a ochranu zdraví při práci a ochranu životního prostředí,
- vytvářet kulturu organizace tak, aby pracovníci plně chápali, že zaměření na potřeby zákazníka rozhoduje o úspěchu,
- nadále si udržet své místo mezi podobně zaměřenými organizacemi v regionu a republice.

3.1.8 Základní ekonomické ukazatele podniku

Ekonomicko-finanční situace společnosti Pila, s.r.o. je stabilní a rostoucí. Od svého založení společnost vykazuje zisk a neustále navyšuje obrat a objem výroby. Společnost dosud nevyužívala finančních prostředků Evropské unie ani jiných podpor.

3.1.9 Charakteristika odvětví

V České republice má dřevařský průmysl dlouholetou tradici. Jeho nespornou výhodou je trvale obnovitelná surovinová základna domácího původu, tedy dřevní hmota.

Cenový vývoj v odvětví dřevařského průmyslu je možno hodnotit za léta 2000 až 2005 jako rovnoměrný. V roce 2006 však došlo k dosti vysokému nárůstu, což zavinil nedostatek dřevní hmoty ke zpracování. Značné problémy v zásobování byly v tomto směru zmírněny silným orkánem v lednu 2007, kdy napadalo v lesích několik milionů m³ dřevní hmoty, která ještě nebyla do současné doby plně odklizená a zpracována.

Je třeba konstatovat, že odvětví dřevařského průmyslu je celkově podinvestováno. Nedostává se prostředků především na stavební investice - nové haly, sklady atd.

Subjekty tak spíše směřovaly a směřují investiční zdroje do strojů a zařízení, což představuje posílení produktivní techniky a technologie. I tak zůstává poměrně vysoká zastaralost strojního vybavení.

Problematika rozvoje technologií se v odvětví řeší spíše ve velkých podnicích, které mají možnost vyčlenit na tuto činnost určitou část prostředků. Malé a střední podniky výzkumnou činnost a vývoj technologií z finančních a kapacitních důvodů v podstatě nerealizují.

Význam dřevařského průmyslu ve zpracovatelském průmyslu EU je ve většině členských zemí nižší, než je tomu v ČR. Což pro české podniky vytváří možnosti se výrokově i spoluprací více uplatňovat v ostatních zemích EU. Jsou oprávněné předpoklady, že ČR bude i v dalším období patřit mezi přední členské země v tomto odvětví průmyslu, což se týká hlavně surovinových možností, pestrosti sortimentu a kvalifikace pracovníků.^[8]

3.2 Možnosti využití podpor OPPI v podniku Pila, s.r.o.

3.2.1 Analýza možných podpor pro podnik Pila, s.r.o.

V tabulce II je znázorněno doporučení možného využití jednotlivých programů ve společnosti Pila, s.r.o..

Tabulka II: Možnosti využití prostředků OPPI pro podnik Pila, s.r.o.

<i>Programy</i>	<i>Možnosti využití prostředků dotace</i>	<i>Vhodnost</i>
<i>OPPI</i>	<i>pro podnik Pila, s.r.o.</i>	<i>pro podnik</i>
Progres	Nákup nového strojního vybavení - možnost využití podřízeného úvěru (možná i finančního příspěvku k tomuto úvěru).	<i>Vysoká</i>
Záruka	Nákup nového strojního vybavení - možnost využití podřízeného úvěru (možná i finančního příspěvku k tomuto úvěru). - nelze kombinovat s programem PROGRES.	<i>Malá</i>

Start	Firma nesplňuje podmínky příjemce pro tento druh podpory.	<i>Žádná</i>
Ekoenergie	Méně energeticky náročné strojní vybavení - souvisí spíše s jinými programy Zlepšení tepelně technických vlastností budov... - pro firmu nedůležité	<i>Malá</i>
Marketing	Specifický obor průmyslu - podnik neuvažuje o marketingových projektech, upřednostňuje obchodní zástupce	<i>Žádná</i>
Rozvoj	Nákup nového strojního vybavení. - možnost využití podřízeného úvěru (možná i finančního příspěvku k tomuto úvěru). - nelze kombinovat s programem PROGRES.	<i>Malá</i>
Inovace	Podnik uvažuje o pořízení nových IT a to jak v oblasti hardware tak i software.	<i>Střední</i>
ICT v podnicích	Podnik uvažuje o pořízení nových IT a to jak v oblasti hardware tak i software.	<i>Střední</i>
ICT a Strategické Služby	Pro tak malý podnik zbytečné.	<i>Žádná</i>
Potenciál	Společnost ve své oblasti nemá co vyvíjet.	<i>Žádná</i>
Spolupráce	Malý význam a nevhodnost pro podnik.	<i>Žádná</i>
Prosperita		<i>Žádná</i>
Školící střediska		<i>Žádná</i>
Nemovitosti	Možnost využití při výstavbě nových skladovacích a výrobních prostor.	<i>Střední</i>
Poradenství	Využívání poradenských služeb.	<i>Malá</i>

Společnosti Pila, s.r.o. bych doporučil především čerpání podpor z programu PROGRES, který by společnosti přinesl možnost pořízení nového strojního vybavení, a programu INOVACE, který by pomohl společnosti při rozvoji IT.

3.2.2 Důvody podání žádosti o dotaci v podniku Pila, s.r.o.

Činnost společnosti je zaměřena převážně na trhy ČR, ráda by však vstoupila i na zahraniční trhy.

S ohledem na předchozí vývoj společnosti a kvalitu výrobků má společnost potenciál dalšího růstu. Proto společnost plánuje rozšíření provozu nákupem nových strojních zařízení a zavedením dvousměnného provozu. Od tohoto kroku si především slibuje zvýšení konkurenceschopnosti, zefektivnění procesů a metod řízení ve výrobě a zvýšení produktivity práce na úroveň evropských společností, rozvoj lidských zdrojů a zlepšení pracovních podmínek.

Pro realizaci tohoto záměru by společnost mohla využít možností programu PROGRES.

3.2.3 Podmínky programu PROGRES, které má společnost Pila, s.r.o. splňovat

Příjemce podpory programu PROGRES musí k datu podání žádosti splňovat následující podmínky:

- musí být malým a středním podnikatelem,
- musí být oprávněn k podnikání na území České republiky odpovídajícímu podporované ekonomické činnosti, k jejímuž uskutečňování je realizován projekt,
- musí být zaregistrován jako poplatník daně z příjmů na finančním úřadě,
- nesmí mít podle svého čestného prohlášení žádné nedoplatky vůči finančnímu úřadu, České správě sociálního zabezpečení, zdravotním pojišťovnám, Pozemkovému fondu, Fondu národního majetku, Státnímu fondu životního prostředí, Státnímu fondu rozvoje bydlení, Celní správě ČR, Státnímu fondu kultury, Státnímu fondu ČR pro podporu a rozvoj české kinematografie, Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu, krajům, obcím a svazkům obcí a vůči poskytovatelům podpory z projektů spolufinancovaných z rozpočtu Evropské unie,

- nesmí mít podle svého čestného prohlášení nedoplatky z titulu mzdových nároků jeho zaměstnanců.

Tyto podmínky společnost Pila, s.r.o. splňuje, může tedy být žadatelem podpory z programu PROGRES.

3.2.4 Kde může společnost Pila, s.r.o. využít prostředky programu PROGRES

Způsobilými výdaji, ke kterým může být čerpán podřízený úvěr, jsou:

- pořízení a rekonstrukce dlouhodobého hmotného majetku, resp. hmotného majetku a pozemků,
- pořízení dlouhodobého nehmotného majetku,
- koupě podniku v konkurzu.

Tyto výdaje musí splňovat následující podmínky:

- musí být vynaloženy v souladu s cíli programu a musí bezprostředně souviset s realizací projektu,
- účetní či daňové doklady, příp. jiné doklady, na jejichž základě je čerpán úvěr, musí být vystaveny po datu vyhlášení programu a uhrazeny po datu podpisu smlouvy o podpoře.

Nákup nového strojního vybavení patří do kategorie pořízení dlouhodobého hmotného majetku, tudíž tento program vyhovuje podnikatelskému záměru společnost.

3.2.5 Kolik prostředků může společnost Pila, s.r.o. obdržet

Podpora je poskytována ve formě:

- Podřízeného úvěru:
 - je poskytován ve výši až 25 mil. Kč s pevnou úrokovou sazbou 3% p.a. Doba splatnosti podřízeného úvěru sjednaná k datu jeho poskytnutí je maximálně 11 let a odklad splátek jistiny úvěru je maximálně 6 let (období podřízenosti).
- Podřízeného úvěru s finančním příspěvkem:
 - je poskytován ve výši 10% z vyčerpaného podřízeného úvěru, maximálně však ve výši nesplacené jistiny úvěru ke dni, kdy bylo prokázáno splnění podmínek programu platných pro jeho přiznání.
 - Finanční příspěvek bude přiznán, pokud příjemce podpory prokáže zvýšení zaměstnanosti minimálně o 3 zaměstnance oproti výchozímu počtu zaměstnanců. ^[9]

3.3 Základní charakteristika projektu

Hlavním cílem projektu je investice do zcela nového strojního vybavení a to především do dvouhřídelové kotoučové pily DWK firmy ESTERER WD GmbH, která je považována za "následníka" klasické rámové pily.

K základním požadavkům společnosti na toto zařízení patří jednoduchá instalace bez zbytečných stavebních úprav, dlouhá životnost zařízení, dostupnost náhradních dílů a spolehlivý servis.

Toto zařízení by mělo být po své instalaci špičkovým a plně automatizovaným.

Projekt je koncipován jako jednoetapový investiční projekt, který je zaměřen na výběr, implementaci, kontrolní provoz a převedení nového strojního vybavení do plného provozu.

3.3.1 Cíle projektu

Projekt by měl vést k:

- zvýšení kapacity a efektivity výroby,
- vytvoření nových pracovních míst,
- zvýšení kvality výrobků,
- snížení ekologického a výrobního zatížení podniku a snížení hlučnosti výroby.

3.3.2 Rozpočet projektu a jeho financování

Rozpočet projektu je stanoven na 4 600 000,- Kč. Z důvodu snížení finanční náročnosti projektu žádá společnost Pila, s.r.o. o dotaci z programu PROGRES. Výše investice a výše žádané podpory jsou dále uvedeny v tabulce III.

Tabulka III: Rozpočet projektu

Pořízení dvouhřídelové kotoučové pily	4 500 000,- Kč
Instalace a zaškolení personálu	100 000,- Kč
Uznatelné náklady	4 600 000,- Kč
Žádaná podpora z programu PROGRES (%)	50%
<i>Žádaná podpora z programu PROGRES (Kč)</i>	<i>2 300 000,- Kč</i>

Projekt bude spolufinancován z vlastních zdrojů společnosti a z úvěru ve výši 2 000 000,- Kč. Tento úvěr bude splácen po dobu 11 let při úrokové míře 6,5 % p.a.. Splátky tohoto úvěru budou odloženy o 6 let.

Podřízený úvěr z programu PROGRES bude splácen též po dobu 11 let,, a to při úrokové míře 3 % p.a. a jeho splátky budou také odloženy o 6 let.

Nevyužije-li společnost podporu z programu PROGRES, bude projekt financovat pouze z vlastních zdrojů a úvěru ve výši 4 300 000,- Kč, který bude taktéž splácen po dobu 11 let při úrokové míře 6,5 % p.a. a jeho splátky budou odloženy rovněž o 6 let.

3.3.3 Finanční analýza projektu

3.3.3.1 Výkaz zisků a ztrát projektu s přidělenou podporou

Výkaz zisků a ztrát projektu s přidělenou podporou za období let 2008 – 2013 je znázorněn v tabulce IV.

Tabulka IV: Výkaz zisků a ztrát projektu s přidělenou podporou

<i>Rok</i>	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Tržby provozní	1 412 568	1 942 154	2 220 354	2 311 682	2 496 568	2 588 329
Výnosy provozní						
celkem	1 412 568	1 942 154	2 220 354	2 311 682	2 496 568	2 588 329
Spotřeba materiálu	41 200	56 650	58 350	60 100	61 903	63 760
Spotřeba energie	52 400	68 500	71 150	73 425	74 220	75 500
Opravy a údržba	21 500	22 000	21 000	23 250	31 820	35 551
Ostatní náklady spojené s realizací projektu	60 000	30 000	10 000			
Osobní náklady (vč. odvodů)	672 826	950 928	995 012	1 005 243	1 085 842	1 113 485
Odpisy investice	450 000	450 000	450 000	450 000	450 000	0
Náklady provozní						
celkem	1 297 926	1 578 078	1 605 512	1 612 018	1 703 785	1 288 296
HV provozní	114 642	364 076	614 842	699 664	792 783	1 300 033
Nákladové úroky	70 107	70 107	70 107	70 107	70 107	70 107
HV finanční	-70 107	-70 107	-70 107	-70 107	-70 107	-70 107
<i>HV celkem</i>	<i>44 535</i>	<i>293 969</i>	<i>544 735</i>	<i>629 557</i>	<i>659 676</i>	<i>1 229 926</i>
Daňová sazba	0,24	0,24	0,24	0,24	0,24	0,24
Daň z příjmu	10 688	70 552	130 736	151 093	158 322	295 182
<i>HV čistý</i>	<i>33 847</i>	<i>223 417</i>	<i>413 999</i>	<i>478 464</i>	<i>501 354</i>	<i>934 744</i>

Z uvedeného výkazu zisků a ztrát je patrný kladný hospodářský výsledek po celé sledované období.

Daňová sazba je stanovena na 24 %, v průběhu projektu se však předpokládá, že se bude snižovat, doposud však její výše není uzákoněna a proto budeme v délce trvání projektu považovat tuto sazbu za neměnnou..

Z důvodů instalace stroje až ve druhé polovině roku 2008 je v tomto roce zisk nižší, a to nejen díky zvýšení výnosů až ke konci roku, ale také kvůli zvýšení nákladů, jež jsou spojeny především s vypracováním a dalšími náležitostmi týkajícími se tohoto projektu.

V roce 2009 se významně zvýší osobní náklady, a to především díky přijetí tří nových zaměstnanců do druhé pracovní směny.

V roce 2013 hospodářský výsledek významně vzroste, a to především díky ukončení lineárního odpisování stroje, který bude zařazen do 2. odpisové skupiny a odepisován po dobu pěti let a to ve výši pořizovací ceny stroje snížené o přidělenou dotaci.

3.3.3.2 Výkaz zisků a ztrát projektu bez přidělené podpory

Výkaz zisků a ztrát projektu bez přidělené podpory (znázorněn v tabulce V) se od projektu s dotací liší především ve výši odpisů, kdy v projektu bez podpory je odepisována celá hodnota stroje. Další rozdíl spočívá ve výši nákladových úroků, které jsou podstatně vyšší neboť společnost musela čerpat úvěr ve výši 4 300 000,- Kč. Finanční náklady a odpisy jsou tedy podstatně vyšší, čímž dochází ke snížení hospodářského výsledku v jednotlivých letech a tedy i ke snížení daně z příjmu.

Tabulka V: Výkaz zisků a ztrát projektu bez přidělené podpory

<i>Rok</i>	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Tržby provozní	1 412 568	1 942 154	2 220 354	2 311 682	2 496 568	2 588 329
Výnosy provozní						
celkem	1 412 568	1 942 154	2 220 354	2 311 682	2 496 568	2 588 329
Spotřeba materiálu	41 200	56 650	58 350	60 100	61 903	63 760
Spotřeba energie	52 400	68 500	71 150	73 425	74 220	75 500
Opravy a údržba	21 500	22 000	21 000	23 250	31 820	35 551
Osobní náklady (vč. odvodů)	672 826	950 928	995 012	1 005 243	1 085 842	1 113 485
Odpisy investice	900 000	900 000	900 000	900 000	900 000	0
Náklady provozní						
celkem	1 687 926	1 998 078	2 045 512	2 062 018	2 153 785	1 288 296
HV provozní	-275 358	- 55 924	174 842	249 664	342 783	1 300 033
Nákladové úroky	150 730	150 730	150 730	150 730	150 730	150 730
NV finanční	-150 730	-150 730	-150 730	-150 730	-150 730	-150 730
<i>HV celkem</i>	<i>-426 088</i>	<i>-206 654</i>	<i>24 112</i>	<i>98 934</i>	<i>192 053</i>	<i>1 149 303</i>
Daňová sazba	0,24	0,24	0,24	0,24	0,24	0,24
Daň z příjmu	0	0	5 786	23 744	46 092	275 833
<i>HV čistý</i>	<i>-426 088</i>	<i>-206 654</i>	<i>18 326</i>	<i>75 190</i>	<i>145 961</i>	<i>873 470</i>

Díky vyšším odpisům a finančním nákladům bude hospodářský výsledek v prvních dvou letech záporný, což sníží daňovou povinnost. V šestém roce však dojde k podstatnému zvýšení hospodářského výsledku a to především díky ukončení odpisování stroje a finanční ukazatele se přiblíží na hladinu projektu s přijatou dotací.

3.3.3.3 Výkaz cash flow projektu s přidělenou podporou

K sestavení výkazu cash flow použijeme především údaje uvedené ve výkazu zisků a ztrát, dále uznatelné náklady na projekt a výši možné podpory z programu PROGRES. Výkaz cash flow projektu s přidělenou dotací je znázorněn v tabulce VI.

Tabulka VI: Výkaz cash flow projektu s přidělenou podporou

<i>Rok</i>	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Výnosy provozní celkem	1 412 568	1 942 154	2 220 354	2 311 862	2 496 568	2 588 329
Náklady provozní bez odpisů	847 926	1 128 078	1 155 512	1 162 018	1 253 785	1 288 296
Nákladové úroky	70 107	70 107	70 107	70 107	70 107	70 107
Daň z příjmu	10 688	70 552	130 736	151 093	158 322	295 182
Operativní CF (HV čistý + odpisy)	483 847	673 417	863 999	928 464	951 354	934 744
Dotace	2 300 000					
<i>Provozní CF (operativní CF + dotace)</i>	<i>3 280 591</i>	<i>673 417</i>	<i>863 999</i>	<i>928 464</i>	<i>951 354</i>	<i>934 744</i>
Nákup investic	4 600 000					
<i>Investiční CF</i>	<i>-4 600 000</i>					
CF celkové	-1 319 409	673 417	863 999	928 464	951 354	934 744

3.3.3.4 Výkaz cash flow projektu bez přidělené podpory

Výkaz cash flow projektu bez přidělené podpory je znázorněn v tabulce VII.

Tabulka VII: Výkaz cash flow projektu bez přidělené podpory

<i>Rok</i>	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Výnosy provozní celkem	1 412 568	1 942 154	2 220 354	2 311 682	2 496 568	2 588 329
Náklady provozní bez odpisů	787 926	1 098 078	1 145 512	1 162 018	1 253 785	1 288 296
Nákladové úroky	150 730	150 730	150 730	150 730	150 730	150 730
Daň z příjmu	0	0	5 786	23 744	46 092	275 833
Operativní CF (HV čistý + odpisy)	473 912	693 346	918 326	975 190	1 045 961	873 470
Dotace	0					
<i>Provozní CF (operativní CF + dotace)</i>	<i>473 912</i>	<i>693 346</i>	<i>918 326</i>	<i>975 190</i>	<i>1 045 961</i>	<i>873 470</i>
Nákup investic	4 600 000					
<i>Investiční CF</i>	<i>-4 600 000</i>					
CF celkové	-4 126 088	693 346	918 326	975 190	1 045 961	873 470

Ve výkazu cash flow se nevyskytují odpisy, ty tak nemají přímý vliv na změnu peněžních toků. Ovlivňují však výši daně z příjmu, jež se již v cash flow objevuje.

Největším rozdílem jsou však příjmy z dotace, které v prvním roce podstatně sníží cash flow.

3.3.4 Hodnocení efektivnosti projektu

Projekt byl hodnocen pomocí stanovení čistých současných hodnot a diskontovaných dob návratnosti projektu, a to pro obě uvažované varianty.

3.3.4.1 Čistá současná hodnota

Výpočet čisté současné hodnoty (NPV) projektu je znázorněn v následujících tabulkách číslo VIII a IX, kde jsou k jednotlivým obdobím přiřazeny příslušné roční cash flow vynásobené diskontním faktorem.

Při výpočtu diskontního faktoru byla použita výše stanovená diskontní sazba 6,5 %. Součtem takto diskontovaných cash flow získáme čistou současnou hodnotu.

Pro výpočet lze použít následující vzorec:

$$NPV = \sum_{t=0}^n \frac{CF_t}{(1+r)^t}$$

kde: CF_t = peněžní tok plynoucí z investice v období t ,

r = diskontní sazba,

t = období (rok) od 0 do n ,

n = počet let hodnocení,

$$\frac{1}{(1+r)^t}$$

= diskontní faktor.

Tabulka VIII: NPV projektu s přidělenou podporou

<i>Rok</i>	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Σ
CF v jednotlivých letech	-1 319 409	673 417	863 999	928 464	951 354	934 744	
diskontní faktor	1	0,939	0,8817	0,8279	0,7773	0,7299	
<i>diskontované</i>	-1 319 409	632	761 787	768	739 487	682 269	2 211 147
<i>CF</i>		338		675			

Po šesti letech je NPV ve výši 2 211 147,- Kč. Tato hodnota je kladná, což značí, že projekt může být doporučen k realizaci.

Tabulka IX: NPV projektu bez přidělené podpory

<i>Rok</i>	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Σ
CF v jednotlivých letech					1 045		
letech	-4 126 088	693 346	918 326	975 190	961	873 470	
diskontní faktor	1	0,939	0,8817	0,8279	0,7773	0,7299	
<i>diskontované</i>	-4 126 088	651 052	809 688	807 360	813 025	637 545	-407 418
<i>CF</i>							

V šestém roce NPV vychází v záporné hodnotě 407 418,- Kč, což značí, že projekt bez přidělené podpory nebude ziskový a nebylo by ho tedy vhodné realizovat.

3.3.4.2 Diskontovaná doba návratnosti

Pro zjištění doby návratnosti se diskontovaná cash flow kumulativně načítají. Rok, v němž se tento kumulativní souhrn rovná investičnímu výdaji, udává dobu návratnosti. Při této metodě použijí stejnou diskontní sazbu jako v předchozích výpočtech, tedy 6,5 %. Cash flow v prvním roce je upraveno o hodnotu investice 4 600 000 Kč.

Diskontované doby návratnosti obou variant projektů jsou znázorněny v tabulkách X a XI.

Tabulka X: Diskontovaná doba návratnosti projektu s přidělenou podporou

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
diskontované provozní CF	3 280 591	632 338	761 787	768 675	739 487	682 269
kumulované diskontované CF	3 280 591	3 912 929	4 674 716	5 443 391	6 182 878	6 865 147

Z tabulky X je patrné, že doba návratnosti projektu se nachází mezi druhým a třetím rokem realizace projektu.

Tabulka XI: Diskontovaná doba návratnosti projektu bez přidělené podpory

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
diskontované CF	473 912	651 052	809 688	807 360	813 025	637 545
kumulované diskontované CF	473 912	1 124 964	1 934 652	2 742 012	3 555 037	4 192 582

Doba návratnosti projektu bez podpory je delší, jak vidíme v tabulce XI, tak se investice vrátí až po šestém roce její realizace.

3.3.5 Silné a slabé stránky projektu

Pro shrnutí informací z předchozích podkapitol, je možné sestavit přehled silných a slabých stránek projektu, které jsou seřazeny v tabulce XII.

Tabulka XII: Silné a slabé stránky projektů

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • zvýšení produktivity práce • zvýšení kapacity provozu • zvýšení automatizace výroby • zlepšení konkurenceschopnosti • zlepšení pracovních podmínek 	<ul style="list-style-type: none"> • špatná realizovatelnost projektu bez dotace • povinnost dodržovat podmínky programu (=další náklady+množství povinností) • nestabilita cash flow

3.3.6 Porovnání projektu s přidělenou podporou a projektu bez podpory

Na základě provedených analýz a výpočtů je zřejmé, že varianta projektu s přidělenou podporou dosahuje ve všech sledovaných ukazatelích efektivnosti investice lepších hodnot, což je způsobeno přidělením podpory ve výši 2 300 000 Kč, čímž se podniku sníží investiční náklady projektu a také odpisy. Na druhou stranu však s dotací je spojeno množství nákladů a administrativních povinností, neboť podnik musí vynaložit náklady na vypracování projektu, vypracování žádosti o poskytnutí podpory, musí vést samostatnou evidenci projektu, umožňovat kontroly průběhu projektu, starat se o publicitu... . Při nedodržování stanovených podmínek by totiž podpora nemohla být podniku přidělena. V porovnání s přínosy dotace jsou však tyto náklady v podstatě nepatrné.

Při porovnání obou variant projektu je tedy zřejmé, že prostředky ze strukturálních fondů snižují počáteční investiční náročnost projektu a tím i riziko ztrátovosti.

3.4 Doporučení malému podniku pro využití prostředků fondů Evropské unie

Jak je uvedeno v tabulce II, společnosti Pila, s.r.o. bych doporučil čerpání podpory programu PROGRES, který by společnosti přinesl především možnost pořízení nového strojního vybavení, a to hlavně díky snížení počáteční investiční náročnosti při realizaci tohoto projektu.

4 ZÁVĚR

Českým podnikům přinesl vstup do EU nejen množství výhod, ale také hrozeb především v podobě silné konkurence. Tu pocítují především malé a střední podniky, které mají oproti velkým podnikům horší přístup ke kapitálu a inovacím. EU si uvědomuje úlohu MSP v národních ekonomikách a proto se snaží podporovat jejich činnost prostřednictvím poskytování prostředků ze strukturálních fondů.

Cílem této práce tedy bylo vypracovat projekt využití prostředků operačního programu Podnikání a inovace pro zintenzivnění zavádění nových technologií v malém podniku.

Tento projekt byl proveden jako příklad na fiktivní společnosti Pila, s.r.o.. Jako nejpříjemnější podporu pro podnik byla zvolena podpora z programu PROGRES, i když by měla společnost možnost čerpat i z jiných operačních programů.

Hypotéza, že poskytnutí podpory z programu PROGRES může zajistit podniku výrazně vyšší efektivnost projektu, než by bylo samofinancování z vlastních prostředků se potvrdila. A to pomocí finanční analýzy, čisté současné hodnoty a diskontované doby návratnosti.

Je evidentní, že prostředky ze strukturálních fondů snižují investiční náročnost projektu a tím i riziko ztrátovosti a společnost tak může zdánlivě uspořené finanční prostředky využít k dalšímu rozvoji a zvyšování své konkurenceschopnosti.

Závěrem analýzy tedy je, že prostředky poskytovaném malým a středním podnikům ze strukturálních fondů EU jsou pro rozvoj a zvyšování konkurenceschopnosti malých a středních podniků prospěšné.

5 Použitá literatura

5.1 Monografie

[1] HARTMAN, L., NĚMCOVÁ, L., SRPOVÁ, J., Podnikání v malé a střední firmě. Praha: VŠE, 1999. ISBN 80-7079-707-X

[2] KUNDERA, J. Moderní teorie firmy. Praha: GRADA, 2000. ISBN: 80-7169-954-3

[3] ROGERS, L. Průvodce pro malé a střední podnikatele. Praha: neuvědno, 1993. ISBN: 80-901454-0-X

5.2 Elektronické zdroje

[4] BUSINESSINFO.CZ: Uplatňování nové definice malého a středního podniku (MSP). [online] 18.2.2008. Dostupný z www: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/male-a-stredni-podnikani/uplatnovani-nove-definice-maleho-a/1000503/21196/>>.

[5] FINANCE.CZ: Malé a střední podniky (MPS). [online] 20.2.2008. Dostupný z www: <<http://www.finance.cz/firmy/informace/podpory-podnikani-male-a-stredni-podniky/uvod/>>.

[6] MESTOVM: Postup ekonomického hodnocení projektu. [online] 5.3.2008. Dostupný z www: <<http://www.mestovm.cz/www.mestovm.cz/html-cz/file/DotaceVm//postup%20ekonom.%20hodnoceni%20projektu.pdf>>.

[7] MMR: Nová definice drobných, malých a středních podniků. [online] 18.2.2008. Dostupný z www: <http://www.mmr.cz/upload/1107176958priloha_pokyny_3_2005.doc>.

[8] MPO: Panorama českého průmyslu 2006. [online] 20.2.2008. Dostupný z www: <<http://www.mpo.cz/dokument36538.html>>.

[9] MPO: Vyhlášení programu PROGRES. [online] 25.2.2008. Dostupný z www: <<http://www.mpo.cz/dokument31893.html>>.

[10] PODNIKATELSKÝ DUCH NA STŘEDNÍCH ŠKOLÁCH: Definice malého podniku. [online] 18.2.2008. Dostupný z www: <http://www.vsp.cz/menu/verejnost/projekty/podnikatelsky_duch/definitions.htm>.

[11] STEEL-IT –PODNIKATELSKÝ INKUBÁTOR: Jak napsat podnikatelský záměr (business plán)?. [online] 22.2.2008. Dostupný z www: <<http://www.steel-it.cz/poradce.php>>.

[12] STRUKTURÁLNÍ FONDY: Operační program podnikání a inovace. [online] 25.2.2008. Dostupný z www: <http://www.strukturalni-fondy.cz/uploads/documents/Programy_2007_2013/OP_Podnikani_a_Inovace/OP_PI_EK_brezen_2007.pdf>.

5.2.1 Internetové stránky

[13] <http://www.czechinvest.org/>

[14] <http://www.evropska-unie.cz/>

[15] <http://www.finance.cz/>

[16] <http://www.mmr.cz/>

[17] <http://www.mpo.cz/>

[18] <http://www.strukturalni-fondy.cz/>

6 Seznam tabulek

- Tabulka I:** Prioritní osy OPPI ^[1]
- Tabulka II:** Možnosti využití prostředků OPPI pro podnik Pila, s.r.o.
- Tabulka III:** Rozpočet projektu
- Tabulka IV:** Výkaz zisků a ztrát projektu s přidělenou podporou
- Tabulka V:** Výkaz zisků a ztrát projektu bez přidělené podpory
- Tabulka VI:** Výkaz cash flow projektu s přidělenou podporou
- Tabulka VII:** Výkaz cash flow projektu bez přidělené podpory
- Tabulka VIII:** NPV projektu s přidělenou podporou
- Tabulka IX:** NPV projektu bez přidělené podpory
- Tabulka X:** Diskontovaná doba návratnosti projektu s přidělenou podporou
- Tabulka XI:** Diskontovaná doba návratnosti projektu bez přidělené podpory
- Tabulka XII:** Silné a slabé stránky projektu

7 Seznam použitých zkratk

CF	Cash-flow
ČR	Česká republika
EAFRD	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
EAGF	Evropský zemědělský garanční fond
EAGGF	Evropský zemědělský garanční a podpůrný fond
EFF	Evropský rybářský fond
EHS	Evropské hospodářské společenství
EIB	Evropská investiční banka
ES	Evropské Společenství
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská Unie
EUR	Euro
FS	Fond soudržnosti
ICT	Informační a komunikační technologie
IOP	Integrovaný operační program
LZZ	Lidské zdroje a zaměstnanost
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MSP	Malé a střední podniky
NPV	Čistá současná hodnota
NUTS	Nomenklatura územních statistických jednotek
OPPI	Operační program Podnikání a inovace
OPPP	Operační program Průmysl a podnikání
ROP	Regionální operační program
ŘKV	Řídící a koordinační výbor
SF	Strukturální fondy
s.r.o.	Společnost s ručením omezeným
TP	Technická pomoc
VaV	Výzkum a vývoj
VaVpI	Výzkum a vývoj pro inovace
VpK	Vzdělávání pro konkurenceschopnost